

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Place SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMEÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmintelen levelek csak ismeret
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:
Égész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:
Öt-hasóbspeltisor egyzeri beigtatásáért 5 kr
Bélygdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasóbspeltisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, okt. 1.

192. szám.

Az új program.

Mikor szegény boldogult Szabó Richard a „Corvina” könyvkiadó társulat igazgatósága átvette, egy olyan programot adott ki, hogy egy programmal boldoggá tette az egész magyar irodalmat. Az író megfizette, a műveket terjesztette, a jó írást istápolta, a tehetségeket nagyra nővelte, az olvasó közönség igényeit kielégítette, szóval oda emelte a magyar irodalmat, hogy a francia, angol, német stb., ugyancsak kapaszkodhatott utánunk hogy elérjen. És komolyan mondjuk: ha nem ett volna nehezebb a program kivitele, mint megírása, hát Szabó Richard meg is tette volna a mit ígért. Ámde mikor a dologhoz hozzáfogott, csak akkor vette észre, hogy még a régi könyveket se tudja eladni, az írók fennmaradt díjazását se tudja előteremteni, és hogy ha pénz volna, hát hogy akkor minden volna. Pénz azonban nem lévén, az egész nagyszerű program megbukott.

De nemcsak Szabó Richard bizonyította be, hogy a program megírása könnyebb, mint valóítása, hanem bizonyították már nagyon sokan. A hány előfizetési felhívás valamely új lapra megjelen, hát valamennyi fennálló lap tönkre van téve, mert a milyet az új lap produkálni fog, olyat nem látott meg földi ember. Lesz annak levelezője még a Zulu királyságból is; távirata napokkal megelőzi az eseményt; a ki írni tud az mind őt szolgálja, még a ki nem tud is, tárczái pedig a világ első tagjainak tárczáival veteksznek. Csak mikor a lap megindul, veszi észre a tekintetes szerkesztő ur: hogy mikor a pénztárca üres, a lapjárca is üres, a közönséget pedig nem lehetvén aképpen zsákmányolni, a mint t. i. egy ilyen világglap budgetjéhez megillenek, hát a világglap, három havi kegyetlen koplalás után felmondja a szolgálatot.

Ergo, programot, előfizetési felhívást írni, nem éppen olyan nehéz dolog, mint a milyennek kinéz, hanem valóítása, az már egy kissé nehezebb. És ime édes uraim, hány keserves esztendő kellett a mi szobalunknak már magában ahhoz, hogy egy türhető programot napvilágra hozhasson. Évekig jártunk a nyakára, hogy beszéljen már, mondja már el hogy mit akar, és ő évekig veszekedett önmagával, verekedett és veszekedett, hol kilépett a körből, meg hol belépett, míg végre aztán abban állapodott meg több hangulag, hogy programot adni nem képes.

Es elválnak program nélkül. Kellett is az! Dupla lényeg, nincs király! Hazafiság adóztatás nélkül, honvédelem hadsereg nélkül, egyetértés békeesség nélkül és verekedés egyetértéssel: kellett is ezt megérni. Azért mégis minden ember tudta, hogy úgy van. Hanem ime most, mikor még jó formán össze se ültek, össze se melegedtek, tehát még össze se verekedhettek, megragadják az udvariasságra leginkább kinálkozó alkalmat, s nehegy sok gondolkozni való idő jusson rá, úgy hirtelenében előkapják a Szabó Richard irodalmi programját és átdolgozzák politikáivá, mely szerint a haza, hogy ha boldog nem lesz, na már akkor csakugyan Tisza Kálmán lesz az oka!

Meg kell csak nézni azt a legújabb módosított programot, hogy mi nincs abban? Jut-e még észébe valakinek valami olyas ami még nincs benne, pedig az emberi vágyak megkívánják? Ám küldje be Mocsáry elnök urnak, majd közé szurják még valahogy. Nem azért van az megírva, hogy a haza javára ne lehetne még hozzá tenni. Még a jövő század regényének alalmányaiából is bele lehet fizni a repülő sast meg a torpedós léghajót melyek a Tisza kormányt szétrobantják. A kinek valami jó ötlete van az álljon elő. Csak a delegációt meg a közönséget ne kinnálja, mert azzal felül. A helyett inkább a Rákóczy vagy Boeckay idejéből szed-

jen elő valamit Igy aztán felpokolva a szekeret csak ló kell elébe, gőz ló, amely megindítsa: már t. i. a mult időket is vissza huzván. A ki ezt megtudja programozni, az nyeri el a szélbali vezérséget.

— Az országgyűlési függetlenségi párt. Lükő Géza korelnök elnökele alatt tartott értekezletén tárgyalta az Irányi által előterjesztett indítványt, hogy az egyöntetű működhetés végett a kör „48-as függetlenségi kör”-nek nevezessék, egyszersmind a függetlenségi párt eddigi általános programja megmagyaráztassék és részleteztessék. A fogalmazásban benyújtott program kifejezi a személyazonosság alapuló függetlenséget, a belügyi kérdésekben pedig egyházipolitikai, közigazgatási stb. ügyekben a szabadelvűség s a jogegyenlőség az irányadó, ugy, a mint az 1872-ik évi 48-as programban szösz szerint foglaltatik.

Az indítvány felolvastatván, Mocsáry Lajos előadásra ajánja az egésztestet a következő módosítással: a párt „függetlenségi és 48-as párt”-nak nevezessék. Egyszersmind a részletek indokolatlan vétésének jegyzőkönyvébe, melyek kívánatossá tették ezek kifejtését. Szólónak is több észrevétel volt, de minthogy a konkrét eset alkalmazása egyes eseteknél fog majd vitatni, most megnyugszik és előadásra ajánja. Kis Albert üdvözlö az indítványt, mely a pártnak együttes működését lehetővé teszi Gruber János azt a kérdést veti fel, hogy ő, a ki különben teljesen osztja az egész indítványt, de a zsidó kérdésben közigazdasági szempontból külön önálló nézetei vannak, tagja maradhat-e ezek mellett az egyesült pártnak?

Elnök megnyugtattja, hogy előtte szöveg is kifejezték egyes részletekre külön nézeteket, de minthogy azok a konkrét eseteknél jönnek bírálat alá, tehát a szövegnek külön nézetei is ilyenkor vétethetnek figyelembe.

Hoitsy Pál azzal toldja meg, hogyha például szülő vallás egyenlőséget elfogadja, akkor nyugton érezheti magát a párt tagjának, mert egyes közigazdasági kérdésnél a párt is a nemzet érdekeit fogja szem előtt tartani.

Herman Ottó azt kérdi, hogy ő, ki Magyarország függetlenség kivívását az az egyenlőség és testvériség alapján kívánja, ily egyszerű program mellett tagja maradhat-e a pártnak?

Elnök szintén megnyugtatólag szól,

ezzel általános helyeslés között az egész indítvány elfogadtatott minden változtatás nélkül.

— A belügyminiszterium köréből. Az állam titkári állás, valamint Stojácskovic Sándornak országgyűlési képviselővé választása folytán egy osztálytanácsosi állás lévén üresedésben a belügyminiszteriumban ezen állások betöltése a jövő hó folyamán fog megtörténni. A számos felmerült kombinációk közül ez idő szerint teljes pozitív alappal még egy sem bir, s — a végelehatározást, mint halljuk, részben azon körülmény is késleltetheti, hogy a főispánok között is személyváltozások következhetnek be, melyek a belügyminiszteriumbeli kinevezésekkel bizonyos összeköttetésbe hozhatnak.

Bécsi lapok a trónbeszédéről.

A „Presse” a trónbeszédnek a külvilágra vonatkozó részével foglalkozik kiváltképen. A trónbeszéd arra a fontos kérdésre ad választ, hogy a három császártalálkozás gyakorolt-e befolyást az osztrák-magyar-német szövetségre? Mintán a trónbeszéd azt mondja, hogy viszonyunk a német birodalomhoz a találkozás óta nem változott, fentarthatók az e szövetséghez kötött remények. Nyakon csekélynek látszik a függetlenségi párt törekvése azzal szemben, hogy Magyarország szava Ausztriával együtt számot tessen és merlegeltesse az európai concertben. Ez a tény minden felvilágosított magyar hazafiát meglegedéssel töltöget el. — Elmondva mily munkaprogramot állapít meg a trónbeszéd, így folytatja: „Az ellenzék dolga lesz megmutatni, hogy hivatását megértette és hogy sine ira et studio, előítélet nélkül, anélkül, hogy mindent rossznak tartson, a mi a kormánytól jön, vizsgálja az előterjesztéseket. Lesz-e annyira elfogulatlan? Az az ő dolga. A trónbeszéd utmutató, mely megmutatja az irányt. . . Mindenesetre az ellenzék is sokért felelős s a ki a parlamentarizmust komolyan veszi a jelen viszonyok közt, kétszeresen fog vigyázni arra, hogy a parlamentet tevékenységben ne akadályozza.”

A „Freudenblatt” ezikkéből a következőket idézzük: „A királyi szavak gazdag és jelentőségteljes programot hirdetnek a mely hivatva van mélyen bele nyulni Magyarország viszonyai és oly feladatokat sorol fel, melyek az új országgyűlést azon színvonalára emelhetik, a mely új virágzásra hozta Magyarországot alkotmányos életét. Mindazok, kik szívükön viselik

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A cigány peczér.

— Elbeszélés a vadász életéből. —
Írta: Tóth Mór.
ajánlva a guti vadásztársaság tagjainak.
(Folytatás.)

— De azért csak beszéld el hirtelen.
— Hát bizony épen ma egy hete, hogy a málnás patak lán*) vadásztunk; összesen nyolcezan voltak a hajtók, meg én, meg a szegény Zsiga cimborám.
Már délelőtt is rossz idő járt Zsigára — a második hajtasban egy vaddisznóra lőtt Burik teins ur azt erősködte, hogy meg is lőtte, s megígérte, hogy a ki a nyomán el megy és mutatónak friss vért hoz elő, öt forint borra valót fog tőle kapni.
— Mindnyájan menni akartunk, mert hát öt forint sok pénz csókolom kezeit, és jól esett volna akár melyikünknek, de Zsiga mindnyájunkat megelőzött, ha járd e**) le a völgynek, úgy neki iramodott a disznó nyomán, mint egy valóságos bolond, s azt gondolta, hogy megtalálja majd az öt pengőt és hogy minő jó lesz azon egy malaczkát venni hízónak! Sokáig is oda járt, s már a harmadik hajtasnak is vég j**) volt midőn a négyes fábérzen utolért bennünket, kezében egy csomó harasztot tartva egyenesen oda mutatott Burik tensurnak a tere nyét*) melyben a haraszt volt, friss véres haraszt volt: azt mondta: hogy ott taláta

a paprétjén a hol a disznó meghevert, s onnan felkelve szemeláttára ballagott; de azt is csak lassan lefelé a libalá pának.

— Hej, de meg örült ennek a hírnek meg a véres harasztnak Burik teins ur, s hátra csapva a kalapját kiabálta hogy ugye mem mondtam**) hogy mellöttem***) nem megy az tovább az Ivó völgynél megkapjuk holnap bizonyosan.
— Zsiga csak ümmögött lassan, s a fejét ütögette lefelé; még akkor sem volt lármás, mikor Burik teins ur az ötpengőt kivette, csak elvette, és csöndesen megköszönte.

— Nekem nagyon esudásnak látszott a cimborám, rá nézek épen akkor mikor a kalapját levette a fejéről, hogy megköszönj az ötpengőt, s látom, hogy az orra vé es, felveszem a harasztot, meg nézem, látom, hogy gömbölvü csöppek is vannak a szélén, s azt mondom, na-m akarva egész fezt szóval: „nem ilyen a vaddisznó vér!”

— Zsiga mérges lett egyszerre, mint a hőreség, s mindjárt a eszmaszarához kapott a kési*) után, hárt meg is bántam, hogy eljárt a szám, mert ugy sem az én károm lett volna az öt pengő, de hát már késő volt, elszóltam magam.

— Hát már miért nem olyan a vaddisznó vér? láttál is te valaha vaddisznó vért, hát már micsoda vért kaphattam volna én a disznó nyomán, ott hol meghevert, ha nem vaddisznó vért?

— Burik teins ur kezdett megharagudni — rá m ripakodott mérgesen, hogy mit kötö-

döm nagyhiába — miért csácsogok össze-vissza, nem értek én az ilyenhez, csak a kopócorkához, — meg a czepe***) gombához mem meg***) a dögushoz.

— Hát erre aztán én is megharagudtam s azt mondtam vissza, hogy értek biz én, mert a vaddisznó vér sűrű és habos meg fekete színű ha megalszik, e pedig piros, ritka, még meg sem aludt, még nem is habos, mert ez nem is disznóvér, hanem ember vér.

— Oh te mulya a*) felett erre Burik teins ur, hisz nem embert löttem én meg, hanem disznót, sehogy sem aart elállani attól, hogy ő m gőtte a disznót s ugy szereltt hinoi Zsigának, mint a papnak.

— Én aztán nem is szóltam semmit, s azt s m gondoltam, hogy vassz meg, de az Erdész ur meghalt a s lora jött ütó helyéről, mindjárt megéte a Zsigá orrát, latta, hogy az be van törve, meg vette is, nagyon m gharagudott Zsigára; azt mondta, hogy az ember vér szerencsétlenség okoz a vadásznak s végigrakottot mérgeben a cimborámon egy csomó rekettye galy fával, hogy megemlékezzék rá, mikor verte be a saját orrát friss véért a faba, hogy öt pengőt kaphasson.

— Zsiga nagyon restelte, hogy ugy megjárta, — szörnyű szomoró lett egyszerre, még arra sem ocsudott fel, hogy Burik teins ur nála hagyta a bankót, csak leült félre, és a földet kaparászta a körmeivel.
— Ezután mentünk a negyedik hajtasba.

— Csak lassan mozoghattunk előre, mert a fák alját ellepte a sűrű bokor jövés —

*) Czepe gomba egy fajta kitiűnő erdei gombának.
**) Memmeg: megmeg.
***) Mulya: bamba, palócz szójtárs.

meg a komló és száraz szederinda, Donát a közepén ment a hajtasnak, és mindjárt közelében, Zsiga pedig én rajtam túl jobb kéz felé a negyedik hajtó.

Egy nagy Bak**) volt a hajtasban, lattu is a mint felkelt előtűnk és előireamodott, de az Isten vakitsa meg, egyszerre csak visszafordult, és azon oldalra, — melyiken Zsiga hajtott, kifelé tört, neki a hajtknak, azon során keresztül, s épen egy mogoró bokornál ugrott el, midőn Donát utána lött.

Mindjárt a puská pattanas után egy csodálatos visítást hallottunk; meg törtém rajta a fjemt, hogy azoz így kiáltani istud, szaladtam is a bokor alá m gőzöt, nem buktott el, vagy vérr***) s zörri*) nem maradt a lős és belében. Mig ott nézödök látom a bokor szegés s n iramodni a tere n k t f é. Zsiga pedig agy onóva a bokor tőre lott.

— Mindjárt meghalt, vagy beszélt még valamit?

— E y keveset csak még kiulódott; szólni pedig csak cigányul beszélt a feleségit, meg a gyermekeit emegette, de nagy hamarkamp e c z***) lett neki.

— De hát hogy maradt hátra a hajtótól?

— Hát csókolom kezeit nagyon szerette a mogorót, mikor meglátta a bokrot, odacsuszott, s annak a tövével kaparászgott a harasztban mogoró után — s így történt a szerencsétlenség, a mi miatt Donát bécsi is majd halál fiává vált.

**) Bak: Baköz.
***) Veri: Vere.
*) Szöri: Szore, palócz kiejtés.
**) Kampez: cigány szó — azt teszi, hogy vége lett, meghalt.

(Folyt. köv.)

a nemzet virágzását s nem akarják koozkáz-
tatni a már elért eredményeket, a királyi
szavakat csak színté megelégedéssel és azon
bizalommal fogják fogadni, hogy Magyarország
a belső erősödés pályáján tovább halad
és Tisza Kálmán erélyes, céltudatos keze ál-
tal elvezették a célhoz, melynek elérése
után fel lesz ruházva egy oly modern állam
attributumai, amely erélyesen követi cél-
jait és tiszteletet tud szerezni a törvénynek.

A „Neue Freie Presse“ czikke
elején utal azon nehézségekre, a melyekkel
Tisza miniszterelnöknek a főrendiházi reform,
a mandatum meghosszabbítása és a kivételes
rendszabályok keresztülvételében megküzdnie
kell s azután áttér czikke fő részére, a trón-
beszéd azon passzusára, a mely a külügyi
kérdésre vonatkozik. „A Németországgal való
szövetség megkötése óta — ugymond a „N.
Fr. Pr.“ — e szomszéd államhoz való visz-
onyunkról még sohasem történt oly meleg és
tüntető alakban említés, mint most azon
szavak által, a melyek a szászár ajkairól a
trónról elhangzottak.

Végül a „N. Fr. Pr.“ a trónbeszédnek
a kiegyezésre vonatkozó részéről szólva meg-
jegyzti, hogy az osztrák polgárok bizonyára
szívrük veszik a császári szót, a mely a vi-
szálytól, alikutól és kínos válságtól inti őket,
de szerinte Magyarországon is föl kellene
ismerni, hogy a messzire menő mérséklés,
a melyt a kiegyezési tárgyalásoknál vala-
mennyi pártnak kell tanusítani, ott nyeri el
végső határát, a hol a lakosság túlterhelte-
tése kezdődik.

A „Wiener Allgemeine Zeitung“ ezeket
mondja: „A kijelentés, hogy a nemzeti, fele-
kezeti és társadalmi béke megzavaró ellen
szükség esetén erélyes rendszabályok fognak
folyamatba vétetni, jellemzi korunkat mely
a lefolyt súlyos küzdelmek után, a jövőt
megelőző homálytól tiszta chaoticus és brutális
mozgalmakat idézett elő, melyek még a
liberalis államfőfőt is arra bírják, hogy a
szabad fejlődés gyógyító ereje helyett a fe-
nyegető és büntető erélyhez folyamodjék. A
monarchia nyugati feléhez való viszonyt ille-
tőleg az uralkodó a parlamenthez meleg fel-
szólítást intézett, mely élénk helyesléssel fog-
adtatott. A jóakarát a Lajthán innen és túl
és a szoros összetartás szükségességéről
való meggyőződés önbizalmunk erős alapját
képezi.”

A „Neues Wiener Tagblatt“
a trónbeszédet mint valóságos munka-program-
mot üdvözli s megjegyve, hogy míg a ma-
gyarok eddig képzeletükkel csináltak politikát,
a mostani trónbeszéd megmutatja, hogy a
magyarok tisztában vannak az elérhető ha-
táraival, a lehetetlenségbe nem csapnak át;
a parlamentarizmus élet közeledik az angoloké felé
s ezzel a magyar politikai életről kedvező
bizonyítványt ad a mostani trónbeszéd. Kü-
lönösen érdekes résznek tartja a „Tagblatt“
a trónbeszédben Duna szabályozást s a Vas-
kapu átjárás megkönnyítését és részletesen fog-
lalkozik a kérdéssel. A magyar trónbeszéd —
mondja továbbá — a munka alapján áll, s
tagadhatlan, hogy nagy terhet rak a népre.
Az Ausztriához való viszonyra vonatkozólag
megjegyzti a trónbeszéd, hogy a két ország
közti tárgyalások most is minden válság
nélkül fognak végbemenni s a dualismus épü-
lete csak nyerni fog állandóságában.

Az „Extra-Blatt“ így nyilatkozik:
A jelen trónbeszéd az országgyűlés új ülés-
szakát par excellence reformarává avatja.
A feladatok, melyeket a fejedelem a trónról
tűzött a magyar törvényhozók elé, igen szé-
les körűek s majdnem lehetetlennek látszik,
hogy az országgyűlés rövid együttléte alatt
mindezt elvégezhesse. A király az országunk
békét jósol. A képviselők dolga lesz most e
békét a nemzet javára kiaknázni.

Buborékok.

Vigjáték, 3 felvonásban, írta Csiky Gergely,
először adatik a debreczeni színházban októ-
ber 2-án.

Solmay Ignác földörökös nem tartozik
azon emberek közé, kik többet szeretnek
mutatni, mint a mennyi van, de divatkörös
felesége Szidonia kedvéért megteszi azt, hogy
Pastre költőzik családijával, hol egyik leá-
nyát Szeráfné nőül is veszi egy talpig be-
csületes közlekedési miniszteri osztálytaná-
csos: Rábay Miklós.

A dolog eddig jól is ment, azonban a
fiatal asszonyka anyja iskolájából kerülvén
ki, csakhamar megkezdte kelme- és ékszerbe-
vásárlásait férje contójára, s midőn ez vona-
kodik ezeket kifizetni, liba rövidszűséggel
elfogadja egyik barátjának egy Hámor
nevű építési vállalkozó nevének Malvinak
ajánlatát, hogy t. i. ez szívéből kifizeti
helyette a számlákat, de viszont ő is egy
szívésségre kéri t. i. hogy eszközölje ki
férjénél, miszrint az a Körös szabályozásra
benyújtott offertek közül az ő férje, Hámor,
által tett ajánlatot ajánlja elfogadás végett
a miniszternek. A fiatal asszony a kis szí-
vésséget örömmel megigéri és a számlák ki-
fizetését elfogadja, s így midőn férje később
gyöngéségből mégis kész kifizetni a számlá-
kat, azt felelvén, hogy azok már ki vannak
fizetve; férje azon kérdése, hogy hol vette a
pénzét, azt hazudja, hogy a papájától
kapta, s az épen e jelenetre belépő papát
a harmadik emeletről való legrási fenyege-

A horvát tartománygyűlés megnyitása.

A horvát tartománygyűlést a következő
királyi leirattal nyitották meg.
„Mi I. Ferencz József Isten kegyelmé-
ből stb.

Midőn szeptember hó 18-án kelt királyi
leiratunkkal a tartománygyűlést összehívtuk,
atyai szívünk sugallatát követtük, kedvelt
híveinknek mielőbb alkalmat nyújtván arra,
hogy az ország közügyeinek rendezésében
alkotmányoszerű módon közreműködhesse-
nek. Azon kiegyezés, mely magyar királyságunk
és a horvát-szlavon-dalmát királyságok kö-
zött kötöttet, a kedvelt híveink által képviselt
királyságoknak a magyar korona tarto-
mányainak állami egysége által megkövetelt
garantiák mellett a nemzetiséget, az alkot-
mányt és az önkormányzatot biztosítja, mely
egyezség ezen királyságok közjogi állását
megővja, és kedvelt híveinknek tág tért nyújt
tartós és üdvös munkásság kifejtésére. A
törvénynevelő összhangban lévő ezen tevékeny-
ségtől és az állami közügyek exigenciái és
reális viszonyainak helyes megítélésétől fog-
tathat kiválóan függni, hogy a fönnebb idé-
zett alaptörvény, illetőleg a Magyarország és
Horvátország és Szlavonia királyságok kö-
zött, annyi évszázadon át megpecsételt szö-
vegség tartama mind nagyobb előnyöket te-
remtessen, oly előnyöket, melyek segítségével az
egyik mint a másik fél részéről tanusítandó
barátságos előzetességgel, — miről meg va-
gyunk győződve, — a netán felmerülő futó-
lagos félreértések eloszlatatnak legyenek.

A fönnebbi alaptörvényre, mint szilárd
alakra támaszkodva, kedvelt híveink nyugodt
lelkisemérettel szentelhetik magukat az or-
szág közügyeinek üdvös fejlődésére és Hor-
vátország és Szlavonia szeretett királyságunk
anyagi és szellemi jólétének fokozására irá-
nyuló munkásságnak. Ezen irányban a vég-
vidéknek a horvát-szlavon királysággal és
ekként a magyar korona tartományaival törté-
neti egyesítése megkívánja, hogy a tényleg
egyesített országok törvényes intézkedé-
sek segítségével szerves testté olvadjanak és
hogy az egész országba nézve egyenlő vá-
lasztási törvény lépjen hatályba.

Kormányunknak tehát az lesz feladata,
hogy kedvelt híveink elé az említett tárgyra vo-
natkozó törvényjavaslatot terjeszzen; önk,
kedvelt híveink az ülészek tartama alatt
az előirányzatokkal, zárszámadásokkal, le-
folyt évek háztartási költségeivel, az ország
nyugodt és békés fejlődését előző egyéb
törvényjavaslatok alkotmányos elintézésével
fognak foglalkozni.

Kedvelt híveink! Önöknek mindekelőtt
arról kell gondoskodniok, hogy a magyar
közös országgyűlésre küldendő képviselők
meghatározott számmal megválasztassanak,
kiknek a delegátói megválasztásában és a
magyar közös kormány fontos előterjeszté-
seinek tárgyalásaiban részt kellend venniök.

Azon átmeneti stádiumban, melyben Hor-
vát és Szlavonország szeretett királyságaink
a volt határvidek föntjelzett egyesítését te-
kintve vannak kedvelt híveinknek fontos
megoldandó feladataik leszenk és nem kétel-
kedünk, hogy kedvelt híveink e feladatok
megoldásán büszkeséggel és mérsékléssel
képviseletükhöz illő nyugodtsággal fog-
nak munkálkodni.

A hazafiú feladatok illetően böles meg-
oldása által kedvelt híveink újabb bizonyít-
kékat fogják szolgáltatni az irántunk való
hűségnek és ragaszkodásnak s a hazaszere-
tetnek.

Szilárd bizalmunkat vetve abban, hogy
kedvelt híveink, mint a törvényhozó testület
tagjai működésükben az általunk szentesített
törvényeket a köteles tiszteletben fogják tar-
tani azon óhajjal, hogy kedvelt híveink tör-
vényes munkáján Isten áldása legyen, Hor-

vát Szlavon- és Dalmátország királyságok
tartománygyűlését ezennel megnyitottunk
nyilvánítjuk.

Fogadják stb.
A királyi leirat felolvasását harsány
„Zsvió“ követte.

Színház.

Ma kezdődnek meg színházunkban az
előadások, s mi már ma megnyitjuk lapunk
rendes színházi rovatát. Nem ugyan azért,
hogy bírálatot vagy referátát írjunk, hanem
hogy a megnyitó előadás estéjén szívesen
üdvözöljük Krecsányi Ignác szin-
igazgatót és társulatát. Krecsányi eddigi
szorgalmas működésével érdemessé tette ma-
gát a közönség és sajtó elismerésére s hisz-
szük, hogy a jövőben vetett bizalmunkat il-
letőleg sem csalódunk benne. Szorgalom, pon-
tosság és szakértelem az ő nemis jó tulajdo-
nossággal s ezzel nemcsak megnyerni lehet egy
nagy város közönségének szeretetét, de állan-
dóan megtartani is.

Mi teljes jóindulattal lépünk a szin-
idény elé s tárgyiassan, de meggyőződésünk
szerint való szigorú igazsággal és őszinte-
séggel fogjuk elmondani nézetünket egy a
művésztől mint az előadások és előadók
művészi értékéről.

A mi pedig a modort illeti, szini refe-
rádáinkban, ezúttal is megtartjuk a komoly,
tárgyias hangot s az irányt illetőleg a rész-
rehabilitáltságot. Nem gyártunk be-
végzett művésznöket és művé-
szeket pajtáskodásból és nem vo-
nunk le érdemeket ellenszenvből igyeke-
zünk mindenkiné megadni, a mi meg-
illeti. Es referátáinkban kerülni fogjuk azt
a gyűlöletes modort, a mely a színhá-
zi rovat alatt is laputeltelének való pi-
kánsvásmányt akar adni a nagy közönség
számára; mert ebből sem a színészeknek, sem
a közönségnek haszna nincsen: amaz nem ta-
lál benne tanulságot, ez tájékozást, s odajut
vele a dolog, hogy a közönség egysorban s
ugyanazon igényvel olvassa, mint a botrá-
nyok krónikáját. Ez a lábrakapott slendrián
modor, a mely arra van hivatva, hogy az il-
lető irók tudatlanságát takarja, épp any-
nyit ártott magának a színészetnek, mint a
mennyre rontja a sajtó tekintélyét szemben
a színészettel. Mi szini referátást mindig
komoly teendők közé soroltuk s ezután is
azok közé soroljuk.

Ennyit tájékozásul az új saison meg-
nyitánunk küszöbén.

Nevezések a debreczeni 1884. őszi lóversenyekre.

Második nap.

(Folyt)

V. Vigaszerseny (Consolations Rennen) Handicap.

Kötelező minden lóra, mely a debreczeni
ez évi versenyekre neveztetett.

Táv. 1200 méter. Tét 50 frt., bánat 30 frt.,
kiszálat 10 frt. Nyerés által kizárva 50 frt.
(Elzárattól 32 nevezéssel.)

- 1 Gr. Bethlen Márcus 9 é. s. m. apa
Michonnet any. Hantippe
- 2 Blaskovics Ernő ur 2 é. p. k. Le-
gyes ap. Gunnersburg any. Lenke.
- 3 Ugyanaz 2 é. p. m. Vitéz.
- 4 Ugyanaz 5 éves s. k. Gyöngy-
virág.
- 5 Br. Bánffy György nevezi br. Bánffy
Adámnak 3 é. s. k. Erzsébet ap. Ket-
tedrum any. Erzsi.
- 6 Br. Bánffy György 6 é. brna kancza
Bibi ap. Ketteldrum any. Erzsébet.

fordul, s elveszi annak tarzóját, megnézni,
hogy mennyi van annál, s megtalálván ab-
ban a papa által átadott 5000 frtot, annak
minden tiltakozása daczára is elveszi, s ki-
fizeti s kelméket.

Ez is jól van eddig. Azonban az uszo-
rások szorulás híré hallván Solmay ur egy
rég jó iskolatársa, Morosán Demeter, egy
igen egyszerű, de becsületes ember, s szintén
vállalkozó, daczára, hogy a multkor már ru-
tul kikoszarata Solmayné ő nagysága, midőn
fia Tamás számára a Gisella k. a kezét jött
megkérni; most indignálódva azon, hogy
Solmay nem hozza fordult, hozza a keresett
5000 frtot, — s épen jökor, mert a papa itt
megtudta már, hogy az uszorosoktól felvets
5000 frt is eluszott ő nagysága divatkörjára:
Átveszi tehát a jó Demetertől az 5000 frtot,
s alig dugja zsebre, jön Hámor ur, tudako-
zódni Rábay urnál benyújtott offerje sorsá-
ról. Solmay tehát a mellékszobába hívja, s
mielőtt vejevel beszélhetne, markába nyomja
az 5000 frtot, a mit az ugy magyarván,
hogy azért adatott neki vissza a vesztege-
tési díj, mert ellenfele Morován, kit épen a
salomban látott, bizonyosan többet adott:
éktelen lármát csap, s skandalummal fenye-
getődzik, hogy eddig megtartották vesztege-
tési díját.

E zajra előjön dolgozó szobájából Rá-
bay, s ő mit sem tudva a vesztegetési kísér-
letéről, kijelenti, hogy épen a Hámor offerjét
ajánlotta a miniszternek. Erre meg aztán az
őreg Morosánban támad fel a gyau, s egy
társaság előtt Rábayt gyalázza, ki e miatt
beadja lemondását. Ennek híre megrémül

7. Grf. Esterházy Miklós 3 é. pej m.
Attala.

8. Ugyanaz 4 é. p. m. Friseur.
9. Fáy Halász Gida ur 2 é. p. m. Ké-
tes ap. Harry Hall any. Cataclysm.
10. Ugyanaz 4 é. p. m. Munkás.
11. Harkányi János ur 4 é. p. k. A-
benne.
12. Ugyanaz 4 é. pej kancza Bleib-
treu.
13. Mr. Rab. Hesp: 4 éves sárga k.
Barone.
14. Mr. J. Hatton 3 é. s. m. Parnas-
sus ap. Kettledrum any. Pallas.
15. Hertlein M ezredez ur: id. p. k.
Therry.
16. Jankovich Gyula ur: 2 éves p. k.
Ela d o l e á n y ap. Buccaneer any. Chilham.
17. Grf. Sztáray János nevezi gr. Hu-
nyady Imrénnek 2 é. p. k. ap. Gamcevek any.
Surprise.
18. Ugyanaz ugyanannak 3 é. p. m. Me-
tallist.
19. Ugyanaz ugyanannak 4 éves p. m.
Miner.
20. Grf. Sztáray János 4 é. p. m. Két-
hely.
21. Ugyanaz 6 é. s. k. Kisbaba.
22. Grf. Thun Ede hadn. 5 é. p. k.
Ludovica ap. Hastings any. Luzmea.
23. Ugyanaz nevezi Pizzigheli Ottokár
századosnak 4 é. p. h. Dolphin ap. Bucca-
neer any. Deerdale.
24. Br. Üchtritz Zsigmond 2 é. p. m.
Crachat ap. Gunnersburny any. Cro-
ronpiness.
25. Ugyanaz 3 é. s. m. Művész.
26. Ugyanaz 3 é. p. k. Favorita.
27. Capt. Violet 2 é. p. m. Bettel-
student ap. Kisbér öcsese any. Mad-
Angot.
28. Ugyanaz 3 é. p. k. Hoffent-
lich.
29. Ugyanaz 3 é. s. k. Angela.
30. Ugyanaz 3 é. p. m. Edgar.
31. Mr. C. Wood nevezi br. Podma-
niczky Gézának 2 é. p. m. Kakuk ap. Ka-
landor any. Tunica.
32. Mr. C. Wood 3 é. s. k. Caroline
(el Cymbal.)

Kisbánt jelentés október hó 3-án.

Napi hírek.

— Liszt Ferencz Debreczenben.

Tudvalevő dolog, hogy világhírű nagy-
hazánkfia Liszt Ferencz a napokban a
fővárosba hazaérkezik, s aztán lejön
Gróf Zichy Gézához Tetéltlenre
pár heti látogatásra, majd innen Koltóra
rándul gróf Teleki Sándorhoz.
A nagy mester tetéltlen látogatásaitakárják
felhasználni, hogy rábírájk arra, hogy Deb-
reczenbe egy kirándulást tegyen. A terv az,
hogy itt a mestert egy vidéki várostól tel-
hető ovatióban részesítsék. A meghívást a
polgármester, több tekintélyes polgár, és
a zenetisztületi elnökök teljesíteték. Liszt
Ferencz ide megérkezéu tiszteletére disz-
ebéd rendeztetnék, esie pedig a színház-
ban a „Királydaia“ adatnék elő
egy monstre zenekar és énekkar által.
Az énekkarban résztvennének az összes
dalegyletek, a zenede nő és férfi növen-
dékei, és a szintársulat egész éneklő
személyzete, a zenekar a katoná zenekar,
a színházi zenekar és számos műkedvel-
lőből állítatnék össze. A hangverseny
bevétele „Liszt Ferencz ala-
pítvány“ czim alatt a zenedének

Solmayné ő nagysága is, anyival inkább mi-
vel már 48 óra óta nem levén Rábay laká-
sán, neje is azt hiszi, hogy őt elhagyta, s
boldogtalanná léteért a mamáját okolja.

Ez alatt Solmay ur is csodót akar mon-
dani, s e hirre ő nagysága még inkább ajúl-
dozni kezd, mire szerencsésen megérkezik
Rábay, s azt kéri szerető nejétől, hogy
mint szegény, de becsületes embert kész lesz-e
ő követni, ha ujra álláshoz jut, s ennek ra-
jongó ragaszkodási nyilatkozata alatt betop-
pan ismét a jó öreg Demeter is és felajánlja
Rábaynak a kompanistaságot; miért hálából
aztán Solmay maga kéri meg tőle Tamás
fia kezét Gisella leánya számára, mig képví-
selő fia Béla affectáló menyasszonyát, öz
Szeraczkynét pedig világnak bocsátja, s Szid-
onia ő nagyságával együtt vissza vonul
egyszerű falusi birtokára, Pankotára, —
„a miut ő nagysága ezt már rég óhajtott“, ki
most azzal vigasztalja magát, hogy legalább
a pankotai jótékony nő-egyletben ő lesz a
hangadó, — s ezzel legördül a függöny.

Az új darabnak már ennyi meséje is
elégge bonyodalmas, — hát még ha a szá-
mos megragadó mellékrészletet hozzá gon-
doljuk.

Az erkölcsi alap, melyből Csiky új da-
rabja indul, valóban dicséretre méltó, s mai
társadalmunk hibáit igen találó gunnyal
ostorozza. A mennyiben tuloz, annyi a czé-
lért megengedhető.

Az új darab szerepei szintársulatunknál
kitünő kezekben vannak

adatok, s kamataiból idővel az ország zeneakadémián egy növendék képezte-nék ki. — A terv rendkívül szép, s ki-vitelét bizonyítván nagy Debreczen váro-sának minden lakója szívéből óhajta, mer: azon nap, melyen Liszt Ferenc z e t körünkben tisztelettelni szerencsés lesz, örömnappja leendő városnak. A mozgalommal városunk intelligenciája fog-lalkozik, s így remélhetjük, hogy nemso-kára megünnepeljük Liszt Ferencnek debr. tartózkodását, a mikor szívvel lé-lekkel bebizonyíthatjuk, hogy a magyar közönség a mestert mennyire tiszteli, szereti.

— Erdélyi Marietta k. a szintársula-tunk új operette primadonnája a ma déli vo-nattal érkezett városunkba; Orley Flóra kisszony azonban gyengélkedése miatt csak a hó közepe táján kezdheti meg működését. Ugy halljuk, hogy ma este még nem a teljes személyzet fogja a színpadon magát bemu-tatni, mert többen még nem érkeztek meg. A mai előadásban több régi tagot fogunk üdvö-zölhetni, az újak közül pedig Kükem e z e y Vilma naiv színésznőt Szabó Antal apaszínészt és Sajó Bandit.

— Felhívás. A joghallgatók segítő egye-sületi választmányának 1884. szept. 30-án tartott ülésében hozott határozatahoz képest felhívom az egyesület adósait, miszerint bennlevő tartozásaikat f. évi november hó 1-ig a további kellemetlenségek kikerülése végett kiizetni el ne mulasztják. Debreczen, 1885. október 1. Zs. Nagy Kálmán elnök.

— A közúti vasut után rendőri be-járása, mint már említettük holnap délelőtt 12 órakor lesz. A gőzkocsi után három sze-mélyszállító kocsi lesz kapcsolva, mely a meg-hívott vendégeket fogja a nagyerdőre kivinni. A vasut hivatalosan megállapított menetrendje szombatra megjelölni, a mikor t. i. a rendes közlekedés is kezdetét veszi. Egyelőre a nagyerdőig csak délelőtt lesz közlekedés, s a szép napokon talán délután is egyszer. A va-suti indóházhoz minden nappali vonat érkezé-sénél és indulásánál közlekedni fog.

— A debreczeni szüretetek. A debre-czeni kertek szüretelési ideje így lett hiva-talosan megállapítva: október 9. és 10. én a Homok, Csapó, Vén és Széchenyi kertekben; október 10. és 11. én a Seta, Sesta, Új és Varga kertekben; október 13. és 14. én a Tégla, Kön-tös és Csige kertekben; október 15. és 16. én a Hatvanutca, Tóczós és Posta kertekben; október 17. és 18. én a Boldogfalvai kertben.

— Lóversenyek. A folyó évi október 4. és 5. én tartandó lóversenyekre beírti je-gyek Szepessy és Kerekes urak díszműtáru kerereskedésében (városnéma alatt) holnaptól kezdve már válthatók. Beírti jegyek — a ve-rsenyek napjain — künn a pénztárnál kap-hatók.

— A közúti vaspálya mentén az ud-varokról az utcára járművekkel való kihaj-tásnak, valamint az utca torkolatoknál való áthajtásnak lépésben kell történni. A gőz-mozdony közlekedését jelző esengettyű hang jára a vaspálya vonalról mindenki letérni kö-tetes. Debreczen 1884. október 1. A rendő-r kapitányság.

— Lóversenyek. A debreczeni ez évi lóversenyek a nevezések után itélve igen ér-dekesnek ígérkeznek lenni, mert míg a meg-előző években (1878-tól számítva) a debre-czeni gyepre tízenyolcz husz ló nevezetett, — a mostan futandó versenyekre a rendes Sportsmannok által harminczkettő, az akadály versenyre kilencz és így összesen negyven-egy ló lett bejelentve. Különösen sok érde-zet fog nyújtani az „Akadály verseny” (új díj adja Blaskovics Ernő ur), melyen legalább is 4-5 ló fog indulni. — Nemkü-lönbön érdekesek leendő a „Asszony-sá-gok díj”-ért való verseny, — melyben a díj elnyeréséért, hasonlóan urlo-vások fognak egymással megküzdeni. — A mint halljuk az „Asszony-ságok díj”-a (ig-ni értékes tárgy) a versenyek napjain Szepessy és Kerekes urak díszmű-áru üzletében a kirakatban fog közszemlé-re kitérteni. — Új díj még a „Kisbaba Handicap” (adja gróf Sztáray János), melyre a nevezések a legnagyobb számmal törtétek és így verseny is reményt nyújt arra, hogy a küzdelem eme díjért — az ado-mányozóhoz méltóan — legszebb sikerrel fog lefolyni.

— Kerestetik. Ma reggel a n.-csapó-utcán egy fekete kötésű írónál tele irt kis könyv elveszett; a megtaláló 2 forint juta lomban részesül Huszár Károlynál.

— Amerikai párbaj. Közönségét most nagy izgatottságban tartja a következő eset: Egy Reich Rudolf nevű 21 éves hiva-tálnok mult szombaton elment irójából, s meglátogatva egyik nőrokonát, közömbös han-gon társalgott vele. Midőn elbucszott tőle, a szokottnál melegebben, bizonyos ünneplé-lyességgel bucsuzott el, ami feltűnt, a ro-kon kutatta okát, s a szorongatásra Reich bevallotta, hogy amerikai párbaja volt, s főbe kell magát lönie. Aztán kiszakítva magát ro-kona kezei közül elrohant, s dacára annak, hogy a rendőrséget azonnal értesítették, si-került elutaznia, s Reichenauban szomorú el-határozását végre is hajtotta. Hir szerint a szerencsétlen fiatal ember ellenfele vele egy-kora ifjú, a párbaj okát azonban nem tudják.

— A teljes holdsütéség, melyet októ-ber 4-én lesz alkalmunk észlelni, a csillagá-szok körében rendkívül érdeklődést kelt, mert a pulkvoi csillagvizsgáló-intézet indítványá-ra a hold átmérőjének kiszámításával, nem a megvilágított széleken tett déllő megfigyelé-sek, hanem az a fűdött holdfénytétét szélé-leinek egybevételével, a pontos átmérő közép értéke még mindig egy percen belül ingadoz. A hold gömbjének a sarkakon belül horpadt volta sem ismeretes; csak annyit tudni rólla, hogy nem lehet valami jelenté-keny. Hogy a hozzánk legközelebb levő égi test nagyságát ily kevésbé ismerjük, annak oka egyrészt az egyes félhold méretek arány-lag jelentékeny eltérése a középtől és a hold hegyes völgyes volta, a mely arra kényszeri a vizsgálatot hogy az egész kerület men-tén tegyen méréseket; továbbá sok hibát von belé a számításokba a hold sötét szélé-nek mozgása és helyzete. Döllen udvari ta-nácsos, a pulkvoi intézet igazgatója most körlevélben szólítja föl a szakértőket, hogy az október 4-iki teljes holdsütéség alatt észleljék, mint fűdi el a haladó holdkorong a csillagokat és mint jelennek azok meg is-mét a hold sötét szélénél. A mi csak holdsü-téségnél lehetséges, mert rendes körülmé-nyek között csak azt lehet látni: mint tű-nik el a csillag a homályos karima mögött, mert az előbukkanás a világos szélén törté-nik s így nem látható pontosan. Döllen szak-társai munkáját megkönnyítendő, kiszámítot-ta az összes csillagokat, a melyeket október 4-én az az elsötétted hold elfog fűdni; 116 ilyen csillag van, többnyire csak 9-10-ed rangu nagyságúak, de van egy 6-od rangu is. Döllen hatvan észlelőhelyre küldte meg e számításait; Helsingfors, Upsala, Crisztiania, Kairó, Madras és a fokváros intézeteiben fogják észlelni a csillagokat és így most végre a holdátmérő igen pontos meghatározá-sa várható. — A holdsütéség október 4-én Budapesten este 9 óra 19 perczkor kezdődik. A teljes elsötétedés kezdete 10 óra 19 perc-vege általán október 5-én 12 óra 42 perczkor reggel.

— Filoxera Székelyhídon. Máriaá-sy Antal kerületi filoxera felügyelő folyó hó 22-én teljesen befejezte a székelyhídi szőlő-hegyek felülvizsgálását. Ezen vizsgálat ered-ménye szerint a Nagy-vecsér és Kis-vecsér hegyek teljesen vérszentesek. Az új hegyen a filoxera lepett terület mintegy 500 □ öl s a Nagy hegyen körülbelül 50 □ öl terü-letben van megállapítva. A képviselő testü-let az iníciál területet irtását határozta el s örömmel jelezhetjük, hogy a vérszertett te-rületek tulajdonosai részéről eddig e tekin-tetben semmi nehézség föl nem merült. A földmívelési miniszteriumhoz az irtási műve-letekre szükséges 20 métermáza szénkéneg kiutatisása iránt kérvény intézettek. Elhatá-rozta egyszersmind a képviselő testület, mi-szerint az irtási, kiszajátítási, örökösési, szó-val a vérszertés védekezés költségei fedezé-sére oly módon teremtet alapot, hogy minden szőlővel beültetett katasztrális hold terület után 50 kr pótdát vet ki e ezimen. E hatá-rozat jóváhagyás végett a törvényhatóság-hoz terjesztetik föl. Az iníciál területek póz-nakkal jelezve vannak és állandó örökkel őriztetnek. Szóval Székelyhídon a vérsz nagy-ságához illő komolysággal fogtak a védelem nehéz munkájához Adja Isten, hogy a ki-vánt siker ne maradjon el!

— Tissandiere kormányozható lég-hajója, hoszukás alakú: hossza 28 méter, közepén keresztmetszete 9 méter; alul magától záródó csapja van. A léghajó szöveve perkalín, melyet firnisz bevonással tesznek a vihar-nak is ellentállóvá. A léggömbbe 1060 köbméter gázt bocsátottak be minden nagyobb nehézség inékül; egész sulya, a léghajót is beleszámit-va 854 kilogramm, melyhez 386 kilogr. sulyu teher járul. A léggömb megtöltése után föltet-ték a kormánylapot, melynek alakja azon-ban még véglegesen megállapítva nincsen. Péntek este emelkedett föl a léghajó, melynek hajtókereke Siemens rendszerű dynamovilla-mos gép, a Giffard által használt formában. A fölemelkedés előtt e géppel tettek kísérletet mely teljesen jól sikerült. A léggömböt erős szél hajtotta, s azonnal a Szajna balpartja felé kezdett szállani, csak itt tudták műkö-désbe hozni a kormánylapot, mely a hajó kerékkel együtt sikeresen működött egy ideig a szél ellen is. Tovább a kísérteket nem folytatták, de a szél áromlatán usztek el Marolles en Brieg, a hol a léghajó leszállott.

— A cholera bacillus halálitélete. Le-wis tanár, a hirneves angol pathologus, a „Lancet” legújabb számában közlést tesz a marseillei cholerasokon tett észrevételeit és tanulmányait, s azokból olyan következtést von le, mely a Koch által fölfedezett cholera-bacillust teljesen megfosztja jelentőségétől, s így Koch erre vonatkozó állításait is tel-jesen halomra dönti. Lewis ugyanis állítja és bebizonyítja, hogy azok a bacillusok nemcsak a cholera emberek végeleiben találhatók meg, de képződnek az egész rendszeren egész-séges ember szája üregében is, anélkül, hogy valami balkövetkezést kellene maguk után vonniok. Csak hogy a cholera hányása és vá ladéka kedvező talajt képez a bacillusok mód nélküli elszaporodására, ami tehát okozta a cholera-nak és semmikép sem oka. A „Lancet” szerkesztője megállapítja a Lewis által vizsgált bacillusok tökéletes azonosságát a Koch bacillusaival, s így egész határozottan kimondja, hogy az államok által tett azon intézkedések, melyek a cholera-bacillusokra vonatkoznak, teljesen haszon nélkül valók,

tehát egész terjedelmükben visszavonhatók. Lewis állításait különben, mint a „Köln. Ztg.”-ban olvassuk, nagy mértékben megerősíti az, hogy vele csaknem egy időben Finkler és Prior bonni tanárok közönséges há-nyásban szenvedőknél is találtak ugyanilyen, tehát egyáltalán nem chelerás bacillusokat.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)

BUDAPEST, okt. 1. A képviselő-ház mai ülésén az osztályok megala-kultak s megkezdtek az igazolási eljá-rást, melyről a képviselőház holnapi ülésén tesznek jelentést.

BUDAPEST, okt. Tegnap este a dalmüszínház közelében előadás közben egy ház gyaguladt. Az előadás melyen Valéria főhercegnő is jelen volt a leg-nagyobb rendben tovább folyt. A tüz-et csakhamar eloltották.

NAPOLY, okt. 1. Tegnap 122 be-tegedés és 56 halálet fordult elő.

GENUA, okt. 1. Itt 66 colera be-tegedés és 47 halálet történt.

Közgazdaság.

Terményárak a debreczeni piacon.

Egy m. mázsa	felső, közép, alsó.	Debreczen, 1884. szept. 30-án.
Buza	7.00	6.80 6.60
Kétszeres	6.00	5.90 5.80
Rozs	5.80	5.65 5.50
Arpa	5.20	5.10 5.00
Zab	5.90	5.70 5.60
Ujtengeri	5.10	4.95 4.80
Köles	6.80	6.70 6.60
Burgonya 1 zsák uj	1.00	

100 kl. szalonna	54.00	51.50	49.00 frt.
100 kl. haj.	54.00	52.00	50.00 frt.

Vásárfelügyelőség.

Husárak

megállapítva s bejelentve 1884. okt. 1-től 7-ig.

46 kr. Katona Lajosnál Rózsater 10. szám alatt.

50 kr. Gyarmati Istvánnál mester-ut-ca 1442. sz. a. Varga-utca 2238. sz. a., Nagy Mihálynál péterfia-u. 970. szám alatt. Balogh Jánosnál Mester-utca 1113. sz. a. Minden többi bejelentett mézarszékek ben pedig 52 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három szé-kében 1 kiló hus nyomaték nélküli a közön-ség részére 8 krral, — a es. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább. Debreczen, 1884. szept. 30-án.

VASUT.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	érk. éjjel	3 ó. 45 p.
"	" d. u.	3 ó. 19 p.
Szatmárról	" d. e.	11 ó. 47 p.
"	" este	8 ó. 30 p.
Kassáról	" d. e.	11 ó. 15 p.
"	" este	6 ó. 50 p.
Nyiregyházaról	" éjjel	11 ó. 39 p.

Debreczenből indul:

N.-Várad—B.-pest felé	d. e.	12 ó. 07 p.
"	este	8 ó. 50 p.
Szatmár felé	" d. e.	4 ó. 32 p.
"	" d. u.	3 ó. 49 p.
Kassa felé	" d. e.	9 ó. 45 p.
"	" d. u.	3 ó. 35 p.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

I. Bérlet. Csütörtök okt. 2. 2. szám.

Először:

A BUBORÉKOK.

Színmű 4 felv. Irta Csiky Gergely.

Műsor: Péntek: „A vasgyáros.”

Szombat: „A koldusdiák.”

Felolós szerkesztő és kiadó lapnyajdonos Vártasi Arnold.

Főbunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

7. Egy orvos, a ki magán tesz kísér-letet. Dr. Bery limbergi (Alsó-Ansztria) gyakorló orvos, a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaival eszközölt kísérletéről következőt írja: „A svájci labdacsokat, melyeket ön hozzám küldött s a melyekkel elő-ször is önmagamon tettem kísérletet, a leg-jobb hatásu szernek találtam.” — Brandt R. svájci labdacsa a magyarországi gyógyszer-tárakban egy dobozzal 70 krtért kaphatók. Ügyelni kell, hogy minden doboz cím-lapján meg van-e fehér kereszt vörös mező-ben s Brandt R. névalírása.

Falk nagy állatsereglete

megérkezett és szeptember 25-én meg-nyitott.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a f. hó 21-én Nagyváradon szült 3 kis oroszlány mától fogva naponként a közönségnek meg fog mutatattni.

Előadás esti 7 órakor.

Különösen említésre méltó az indiai csoda elefántok bámulatos mutatványai, továbbá leopárd, zebra, orang-outang, vagy ős ember, jeges medve, óriási kengoruh, párducz, tigris, hyéna, oroszlán és sok más ritka példányok.

I-ső hely 50 kr., II-ik hely 30 kr.,

III-ik hely 15 kr.

Katonaság és gyermekek az I-ső és II-ik hely-en felét, a III-ik helyen 10 krt fizetnek.

Kiváló tisztelttel

Falk Gyula

állatsereglet tulajdonos.

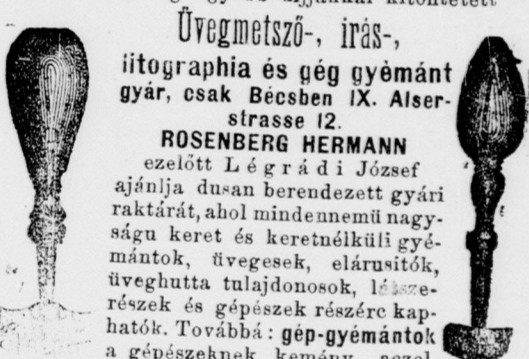
Az 1845. év óta fennálló, és több világiállítások al-kalmával legnagyobb díjjal kitüntetett

Üvegmetző-írás.

litographia és gép nyománt gyár, csak Beesen IX. Alser-strasse 12.

ROSENBERG HERMANN

ezelőtt Légrád József ajánlja dusan berendezett gyári raktárát, ahol mindennemű nagy-ságu keret és keret nélküli gyé-mántok, üvegek, eláruktók, üvegputta tulajdonosok, háza-rezék és gépezetek részére kap-hatók. Továbbá: gép-gyémántok a gépezetek kemény, aczel, papír és porcellán hengerek lesimítására. Gyémánt furúkat stb. Argyazékok és képes mintalapot kívánatra díj-mentesen küldenek szét. Végül ajánlok brilliantokat és mindennemű csiszolt köveket.

Kávét

a legtisztább ízűt és minőségűt legelőszöbben és legjobb-ban szállít

Burghardt Károly Fr. Hamburgban.

Rio, józsu	5 klg.	3.45 o. é.
Santos, finom és erős	"	3.75 "
Cuba, kéközöld, brillans	"	4.40 "
Java, aranyos, igen ugyzsemű	"	4.70 "
Ceylon, ültetvény, erős, szép	"	4.90 "
Gyöngy Ceylon, különösen ajánlható	"	5.30 "
Mendo, igen finom és enyhe	"	5.40 "
Mocca, valódi arabia, nemes	"	6.30 "

Fenti árak 5 kilónként portómentesen, a vámot beletudva, utánvért mel-lett érttetnek. Arlapok, valamint: terv a szabad-al-mozott kávétübléskákról ingyen és portómentesen.

Csödalaffi végkiárulás.

Krausz Mór csödtömög-hez leltározott bolti árucikkek, melyek legújokabb

rövid, norinbergi áruk, vásznak, kendők és ruhakelmékből

állanak, a mai naptól kezdve az tizetbelyi-ségében

(Rózsater Barcsay ház)

VÉGKIÁRULTATNAK.

Ipoly Lipót

tömeg gondnok.

Ajánlkozás.

Egy 6 gimnásialis osztályt végzett ifjú helybeli nagyobb kereskedői üzletben mint tanuló elhelyezést keres. Bővebbet a szerkesztőségénél.

KIADÓ

Hatvan utca 1448. számú háznál f. év szeptember 10-től kezdve egy jól berendezett üzlethelyiség: 2 szoba, konyha, pince, padlás fűszinnel.

NEMES GÁBOR

DEBRCZENBEN,

Lőtér a városházával szemben.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt kitűnő minőségű férfi, női és gyermek lábbelieit méltányos áron és pontos, gyors kiszolgáltatás mellett; ugyanott mérték után és mindenféle lábbelik a legjobb anyagból a legrovidebb idő alatt készítenek; valamint a vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal a lekiismeretesen eszközöltetnek.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- és kézműáru üzletükben, Debreczen rózsatér.

Az őszi és téli idényre nagy választásban kaphatók:

- Divatos női ruhakelmék, flanelek, női posztók;
- Fekete ternők, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
- Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
- Selyemkendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
- Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
- ÁGY és ASZTALNEMŰEK, BARKETEK, KALMUKOK;
- Csipke és szövet ablakfüggönyök;
- SZÖNYEGEK, FUTÓ, AGYELÉ és NAGYSZÖNYEGEK;
- Csipkék, szalagok, ruhadíszek, bélésművek, gombok;
- PAMUTOK és MINDENFELE RÖVIDÁRUK;
- kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.

!Szabott olcsó árak mellett!

Előfizetési felhívás

„Debreczeni Kalauz”

ezimű nélkülözhetlen utmutató kézikönyvre.

Rég érzett hiányon kívánunk segíteni, midőn ez immár csaknem nélkülözhetlenné vált utmutató könyv kiadására vállalkoztunk.

Oly könyvet akarunk a debreczeni közönség s a Debreczennel összeköttetésben álló vidékiek és idegenek kezébe adni, melyben föltalálja mindazt, a mihez máskülönben csak hosszas kérdészködés, utánjárás és idővesztegetés után juthat el, vagy gyakran el sem juthat.

A „DEBRECZENI KALAUZ” utmutatást fog adni mindenkinek, hogy minden előfordulható üzleti vagy hivatalos dolgában hol keresse az illetőket. E könyv magában fogja foglalni a Debreczen városában létező összes hivatalok, intézetek, egyletek, az összes ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok stb. névsorát mindenkinek pontosan megjelölt lakásával vagy üzleti helyiségével. Oly könyv lesz ez, mely minden családnál, de különösen kereskedőknél és iparosoknál nélkülözhetlenek mondható.

Hogy mi minden lesz ez utmutató könyvben, tájékozásul ide iktatjuk a gazdag tartalom egyrészét:

- Debreczen sz. kir. város új tisztikara.
- Városi bizottsági tagok, a virilisták különös megemlítésével.
- Hajdumegye tisztikara.
- Megyei bizottsági tagok.
- Debreczeni kir. törvénytörvények.
- Hajdumegyében levő járásbírók.
- Debreczeni ügyvédi kamara.
- Debreczenben lakó ügyvédek.
- Debreczeni orvosok.
- Magán mérnökök.
- Okleveles szülésznök.
- Hítfelekezetek azok előjárói s képviselői névlajstromával.
- Tanintézetek: Ref. főiskola: akadémia, főgymnasium, tanítóképződe, Városi reáliskola.
- Kath. gymnasium. Kir. gazdasági tanintézet, Földműves iskola. Kereskedelmi középtanoda.
- Elemi iskolák, Fröbelkert, Kisdudóvoda.
- Leánynevelő intézetek.

- Zenede.
- Katonai parancsnokságok, hivatalok, helyben állomásozó cs. kir. közös és magyar kir. csapatok tisztikara.
- Csendőrpáncsnokság.
- Pénzügyigazgatóság.
- Adófelügyelőség. Adóhivatal. Illeték-kiszabási hivatal.
- Vasuti tisztviselők.
- Postahivatal.
- Távírdahivatal.
- Dohánybevéltő hivatal.
- Debreczeni pénzügyintézetek: hivatali helyiség, részvénytörke, igazgatóság, tisztviselők névsora s az utolsó évben fizetett osztalék.
- Részvénytársulatok és gyárak: István gőzmalom. Czukorgyár. Légszeszgyár ugyanazon adatokkal.
- Debreczeni kereskedelmi és iparkamara.
- Biztosító intézetek főügynökségei és ügynökségei.
- Kereskedők üzlethelyiségeik és kereskedelmi szakmájok kitüntetésével.
- Iparosok iparágak szerint osztályozva üzlethelyiségeik megnevezésével.
- Egyletek. Debreczeni kaszinó. Polgári kör. Kereskedelmi testület. Iparos kör. Terményesarnok. Nőegylet. Vereskereszt egylet. Gazdasági egylet. Dalegylet.
- Lövölde. Önk. tüzoltó egylet. Torna-egylet. Tisztviselők segélyező egylete. Kereskedői társulata. Tanító egylet. Felolvasó kör. Honvéd egylet. stb.
- Hogy ez utmutató könyvet mindenki megszerezhesse, árát igyekeztünk lehető olcsóra szabni.

Ára 50 krajczár.

Kérjük az előfizetési levek mielőbbi beküldését, — legkésőbb f. é. szept. hó végéig. Gyűjtőknek 6 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Debreczen, 1884. augusztus hó 30.

A „Debreczeni Ellenőr” nyomdája.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószerkek gyára, harang és ércöntödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékberendezést városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes ürítések

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kiváratra díjmenten készítenek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1884. Nyomtatott a „Debreczeni Ellenőr” nyomdájában. Pisz. SIMON-FY-bé.